

Bogen behandler mange af disse problemer og deres årsagsforhold. I indledningen kommer forfatteren ind på alle de vanskeligheder, der knytter sig til flodlejernes ændringer. Mod vest og nord mindskes vandføringen i floderne, og der sker en gradvis forskydning af de større lejer mod øst, hvilket forårsager ændrede dyrkningsmuligheder og store folkeflytninger. De mest interessante afsnit behandler erhvervslivets skiftende struktur fra en balancerende landbrugsøkonomi i harmonisk samarbejde med en betydelig hjemmeindustri (tekstil) indtil begyndelsen af 19. årh., denne harmonis nedbrydning på grund af maskinprodukternes udkonkurreren af håndarbejderne og endelig Østpakistan's gradvise overgang til udelukkende at blive et råstofproducerende land. Det var store omvæltninger, der dengang fandt sted i Østpakistan, og der blev forsøgt med mange kulturer, sukkerrør, bomuld, indigo m. fl., inden juten i midten af det 19. årh. slog igennem og sammen med teen kom til at udgøre Østpakistan's vigtigste eksportvare i vore dage. Inden for industrien er der foregået lign. ændringer, idet de tidl. bomuldsvæverier 1825-50 erstattedes af juteindustri, der imidlertid bukkede under for storindustrien i Calcutta og derpå lå stille, indtil den genoplivedes efter delingen af Indien i 1947. I mange tilfælde viser det sig, at misvækstår har været afgørende for opgivelsen af en industri eller for dyrkningen af en bestemt afgrøde, idet al disponibel kraft måtte sættes ind på fødevarerproduktionen, især dyrkning af ris. Også i vore dage med den stærkt stigende befolkning er der en skarp konkurrence mellem dyrkningen af ris og jute, og de faldende priser på jute sammen med den stigende efterspørgsel efter ris har givet sidstnævnte en præferencestilling.

Alle aktuelle erhvervsmæssige og befolkningsmæssige forhold er således genstand for en detailleret behandling, og disse afsnit viser på typisk måde et underudviklet områdes vanskeligheder ved at klare sig i den moderne verden. Af og til besværliggøres læsningen af den udstrakte brug af indiske udtryk for afgrøder, marker, mål o.s.v., og på de mange kort over afgrødernes udbredelse viser det sig, at lige store prikker repræsenterer højst forskellige arealer (fra 100 til 5000 acres fra det ene kort til det andet) med det resultat, at afgrøderne synes at være ret jævnt fordelt over landet; men det er mindre vigtige ting ved et nærmere studium, og der er som tidligere nævnt meget geografisk stof at hente i denne bog.

Kr. M. Jensen.

Karl Eskelund: Den glømte Dal, rejseskildring fra Nepal. Gyldendal 1958.
158 s. 15×24 cm. Pris 18,75.

Landet Nepal har altid haft stor tiltrækning på opdagelsesrejsende og rejsebogsforfattere på grund af sin lukkede karakter. Det har været et lukket land dels rent politisk og dels som følge af vanskelige trafikale forhold. Efter den politiske omvæltning i begyndelsen af dette decennium, er grænserne blevet åbnet, og der går en sand strøm af rejsende ind i landet, hvor de vil opleve dette tilbagestående lands økonomiske og politiske udvikling. Eskelund har da også i højere grad rejst i Nepals politik end i landet Nepal. Flere afsnit i bogen er helt helliget revolutionen, hvor de gamle adelsslægter, Rana'erne, styrtedes, og de revolu-

tionære med kongen i spidsen tilsyneladende overtog magten. De øvrige kapitler er i for høj grad beretninger om enkeltpersoners eventyr, som kun på ret specielle punkter formår at give et indtryk af nutidens Nepal. Størstedelen af bogen holdes i interviewstilen, og der er for få af Eskelunds egne beskrivelser.

Kr. M. Jensen.

Aage Krarup Nielsen: De gyldne Pagoders Land. Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag. København 1958. 19 × 26 cm. Kr. 24,75.

Når bøflerne slås, trampes græsset ned. Bedre kan udviklingen i en række østasiatiske lande under og efter 2. verdenskrig næppe karakteriseres. Bedre illustration af det samme kan heller ikke gives end Krarup Niensens skildring af hans seneste besøg i den gamle kongeby Mandalay ved Irrawaddy. Burmas godt 10-årige selvstændighed har stadig ikke skaffet landet den stabilisering, reorganisering og fred, som det klart fremgår af Krarup Niensens nye bog, at det trænger hårdt til. Bogen er illustreret af fortrinlige fotos af folketyper, men det ledsagende kort virker lidt primitivt.

N. Kingo Jacobsen.

L'Homme, cahiers d'ethnologie, de géographie et de linguistique. Nouvelle série. Plon, Paris 1958. 13,5 × 21,5 cm.

1. Michel Leiris: *La possession et ses aspects théâtraux chez les Éthiopiens de Gondar.* 105 s.
2. Jean Guiart: *Espiritu Santo.* 236 s.
3. Denise et Lucien Bernot: *Les Khyang de Chittagong.* 151 s. 600 fr.

»L'Homme« er en serie publikationer inden for områderne etnografi, kulturgeografi og linguistik, der udgives af »l'École Pratique des Hautes Études« med støtte fra »Centre National de la Recherche Scientifique«. I dette styre er geografi og etnografi repræsenteret ved de to kendte videnskabsmænd Pierre Gourou og Claude Lévi-Strauss.

1. Emnet i Michel Leiris' bog henhører nærmest under religionspsykologien og religionshistorien. Det drejer sig om en form for besættelse af ånder, der forekommer hos Amhara-folket i Ethiopia. Ånderne benævnes »zâr«, og fænomenet minder om shamanisme. Det kan give sig udslag i bajadsagtig spads på markeder, og de besattes optræden kan gå over i det primitive teater.

2. Jean Guiart's bog indeholder en meget levende fremstilling af den indfødte befolknings liv på Espiritu Santo, hovedøen blandt Ny Hebriderne. En stor del af bogen optages af forfatterens rejser i øens temmelig ukendte indre. Illustrationer på indskudte dekriderede blade.

3. Denise og Lucien Bernot's bog handler om Khyang, en ganske lille folkegruppe i den nordøstlige del af de Burmesiske Foldebjerger ved havnebyen Chittagong, som står under Øst-Pakistan. Khyang hører sammen med Chin-folkene i Burma, og deres sprog er af tibeto-burmansk æt. Der gives en kort skildring af livet i en Khyang-landsby, mens resten af bogen er linguistik.

C. G. Feilberg.